

Vlaams
Parlement

stuk **154** (2014-2015) – Nr. 1
ingediend op 28 oktober 2014 (2014-2015)

Beleidsnota

Dierenwelzijn

2014-2019

ingediend door de heer Ben Weyts,
Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken,
Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn

Een beleidsnota geeft de grote strategische keuzen en opties van het beleid voor de duur van de regeerperiode weer. De nota is de weergave van de visie van de functioneel bevoegde minister en vormt de basis van een debat in het Vlaams Parlement. In voorkomend geval zullen de uitvoeringsmaatregelen, daar waar nodig, ter goedkeuring aan de Vlaamse Regering of het Vlaams Parlement worden voorgelegd.

INHOUD

Inhoudstafel	3
Inleiding	5
Managementsamenvatting	6
1. Beleid	6
1.1. Gezelschapsdieren	6
1.2. Landbouwhuisdieren.....	6
1.3. Exotische dieren	7
1.4. Proefdieren	7
1.5. Ondersteuning van het beleid	7
2. Controle.....	7
3. Sensibilisering	8
I. Omgevingsanalyse	9
1. Beleid	9
1.1. Gezelschapsdieren	9
1.1.1. Fokkerij en handel.....	9
1.1.2. Registratie van Honden.....	9
1.1.3. Asieldieren	9
1.1.4. Katten	10
1.2. Landbouwhuisdieren.....	10
1.2.1. Onverdoofd slachten.....	10
1.2.2. Castratie van biggen.....	10
1.2.3. Blokstaarten.....	10
1.2.4. Pelsdieren	11
1.3. Exotische dieren	11
1.3.1. Comité van experts	11
1.3.2. Dierentuinen	11
1.3.3. Roofvogels	11
1.3.4. Positieve lijst reptielen.....	12
1.4. Proefdieren	12
1.5. Ondersteuning van het beleid	12
1.5.1. Raad voor Dierenwelzijn.....	12
1.5.2. Dierenwelzijnsfonds.....	12
2. Controle	12
3. Sensibilisering	13
II. Strategische en operationele doelstellingen.....	14
1. Ontwikkelen van een coherent en vooruitstrevend beleid voor alle categorieën van dieren.....	14
1.1. Gezelschapsdieren	14
1.1.1. Zorgen voor een betere omkadering en controle van de fokkerij en handel in gezelschapsdieren	14

1.1.2.	Garanderen van de continuïteit en de performantie van het registratiesysteem voor honden.....	16
1.1.3.	Voorzien van een betere ondersteuning en omkadering van asielen	17
1.1.4.	Het probleem van de overpopulatie van katten aanpakken	17
1.2.	Landbouwhuisdieren.....	18
1.2.1.	Streven naar een voortrekkersrol binnen Europa	18
1.2.2.	Verbieden van het onverdoofd slachten buiten een slachthuis	18
1.2.3.	Verbieden van de chirurgische castratie van varkens vanaf 2018	18
1.2.4.	Een einde maken aan het onterecht afleveren van medische attesten voor het blokstarten van paarden.....	18
1.2.5.	Aanpakken van de welzijnsproblemen in de pelsdierhouderij.....	19
1.3.	Exotische dieren	19
1.3.1.	Garanderen van de continuïteit in de verplichte adviesverlening bij het vastleggen van erkenningsvoorwaarden en het beoordelen van erkenningsaanvragen.....	19
1.3.2.	Afstemmen van het dierentuinenbeleid op de huidige realiteit en kennis.....	19
1.3.3.	Zorgen voor een duidelijk kader voor het houden van roofvogels in gevangenschap	20
1.3.4.	Het houden van reptielen beperken	20
1.4.	Garanderen van een strikt kader voor het gebruik van proefdieren	20
1.5.	Ondersteuning van het beleid	21
1.5.1.	Zorgen voor een degelijk adviesorgaan, gedragen door alle betrokken belangengroepen en op maat van de dierenwelzijnsproblematiek, door de oprichting van een Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn	21
1.5.2.	Oprichting van een Dierenwelzijnsfonds	21
2.	Door optimalisatie en efficiëntie evolueren naar een goed georganiseerd en gericht controleorgaan	22
3.	Ontwikkelen van een efficiënte sensibiliseringsstrategie met een visie op lange termijn	22
	Budgettaire context	24
	Bijlage – Uittreksel uit de regelgevingsagenda.....	26

Inleiding

Dierenwelzijn is voor het eerst een Vlaamse bevoegdheid. Ik zie dit als een kans om krachtige en duidelijke beleidslijnen uit te zetten. Ik moet nu de basis leggen voor een duurzaam en slim beleid dat het dierenwelzijn in Vlaanderen op de kaart zet en structureel verbetert. De materie gaat vele mensen aan het hart. Dat is niet verwonderlijk: gezelschapsdieren maken deel uit van vele gezinnen. Vlaanderen telt ook nog steeds bijzonder veel landbouwhuisdieren. Exotische dieren en proefdieren vereisen mijn bijzondere aandacht.

In onze maatschappij groeit de bezorgdheid over hoe we omgaan met dieren – en terecht. Een moderne samenleving met sterk morele waarden draagt een humane behandeling van alle levende wezens hoog in het vaandel.

Ik wil Dierenwelzijn uitbouwen tot een volwaardige Vlaamse bevoegdheid met een eigen karakter. De huidige Vlaamse regering heeft er niet voor niets symbolisch voor gekozen om de bevoegdheid een afzonderlijke plaats te geven in de titulatuur van de bevoegde minister. Op die manier wil ik mogelijke belangenconflicten met bevoegdheden die gerelateerd zijn, vermijden.

Ik wil Vlaanderen in de komende jaren op de kaart zetten als een regio die zorg draagt voor dieren. Het is duidelijk dat er op het gebied van Dierenwelzijn nog heel wat vooruitgang mogelijk en noodzakelijk is. Ik wil het beleid drie essentiële pijlers geven: de beleidspunten, controle op de implementatie en sensibilisering. Handhaving, responsabilisering en overleg zijn kernbegrippen. We willen inbreuken op de regelgeving beter opsporen en efficiënter bestraffen. Tegelijk wil ik mensen bewuster maken van de verantwoordelijkheden die gepaard gaan met dieren.

De uitdagingen voor het Vlaamse beleid inzake Dierenwelzijn zijn groot: de wetgeving moet verbeterd en op sommige punten uitgebreid worden, de controle moet beter, de wantoestanden moeten aangepakt worden. We reiken dan ook de hand aan alle betrokkenen om samen werk te maken van een beter dierenwelzijnsbeleid.

Managementsamenvatting

Ik wil werk maken van een correct dierenwelzijnsbeleid. Daarom kies ik voor een coherente aanpak die steunt op drie pijlers: beleid, controle en sensibilisering. Elke pijler gaat gepaard met een aantal concrete realisatiedoelstellingen.

1. Beleid

1.1. Gezelschapsdieren

Ik zet in op een gericht beleid voor gezelschapsdieren – een groep die heel dicht bij miljoenen Vlamingen staat. Ik mik op een betere omkadering, een optimalisering van de wetgeving, een correcte controle en het voorkomen van wantoestanden.

Concreet betekent dit onder andere. :

- een verlenging van de quarantaineperiode.
- een doorlichting van alle kwekerijen die herhaaldelijk genoemd worden in gegronde klachten en dit in samenwerking met een onafhankelijke dierenarts.
- de oprichting van een meldpunt voor dierenartsen.
- de afschaffing van het systeem van voorlopige erkenningen zonder voorafgaande controle.
- de verbetering van de leefomstandigheden van kweekdieren.
- de verhoging van de minimale verkoopsleeftijd voor pups en kittens.
- de herziening van het garantiocertificaat voor de verkoop van pups en kittens.
- de aanduiding van een nieuwe beheerder voor de databank voor honden voor afloop van de huidige overeenkomst.
- een aanpassing van de bestaande registratiewetgeving voor honden in lijn met de gewijzigde Europese reglementering.
- de ondersteuning van opleidingen voor asiemedewerkers.
- de invoering van een erkenning voor paardenasielen.
- de mogelijkheid om ongesteerd katten op te nemen in een asiel.
- de oprichting van een centrale databank voor de registratie van katten en de aanduiding van een beheerder.

1.2. Landbouwhuisdieren

Hoewel de landbouwsector een positieve evolutie kent op het vlak van dierenwelzijn, is op een aantal vlakken een duidelijke inspanning nodig om de dagelijkse praktijk in overeenstemming te brengen met de huidige normen en waarden inzake dierenwelzijn. Ik stel ook duidelijke regels op.

Concreet maak ik volgende keuzes:

- Onverdoofd slachten buiten erkende slachthuizen verbieden.
- Een verbod op de chirurgische castratie van biggen vanaf 2018.
- Onterechte medische attesten voor geblokstaarte paarden verhinderen.
- Een verbod op de oprichting van nieuwe pelsdierhouderijen en op uitbreiding van bestaande pelsdierhouderijen.
- Duidelijke normen voor het houden van pelsdieren in bestaande houderijen opstellen.

1.3. Exotische dieren

Exotische dieren vergen vaak bijzondere zorg en hebben nood aan een eigen beleid. Ik ontwikkel daarom een duidelijk kader voor de invoer en het bezit van deze dieren.

Concreet heb ik de volgende doelen:

- De oprichting van een comité van experts.
- Een herziening van de erkenningsvoorwaarden voor dierentuinen.
- Een herziening van de minimale voorschriften voor het houden van zoogdieren in dierentuinen.
- Het opleggen van minimale voorwaarden voor het houden van roofvogels in gevangenschap.
- Een onderzoek naar de mogelijkheid en de opportuniteit van het opstellen van een positieve lijst van reptielen.

1.4. Proefdieren

Proefdieren zijn in welomlijnde gevallen noodzakelijk voor belangrijk wetenschappelijk onderzoek. Ik blijf echter vanzelfsprekend toezien op een correcte toepassing van de regelgeving.

Conform de Europese regelgeving voorzie ik de oprichting van:

- een nationaal comité.
- een Vlaams comité van experts.

1.5. Ondersteuning van het beleid

Ik zet in op een sterke en wetenschappelijke ondersteuning van het Vlaams beleid voor Dierenwelzijn.

Ik richt op:

- een Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn.
- een Dierenwelzijnsfonds voor een bijkomende financiering van het beleid.

2. Controle

Inbreuken tegen de regelgeving mogen niet langer onbestraft blijven. Ik ontwikkel een goed georganiseerd en gericht controlesysteem.

Concreet wil ik:

- toezien op de ontwikkeling van een degelijk en efficiënt controlesysteem voor alle categorieën van dieren; de efficiëntie van het bestaande controle- en opvolgingssysteem verhogen.
- bijkomende mogelijkheden voorzien zodat de controlediensten meer instrumenten hebben om op te treden in geval van overtreding.

3. Sensibilisering

Ik wil het bewustzijn rond dierenwelzijn aanscherpen. Concreet organiseer ik:

- een doorgedreven sensibiliseringsbeleid gericht op de dierenhouders en -kwekers van vandaag en morgen;
- een jaarlijkse studiedag rond dierenwelzijn;
- een jaarlijkse dag voor de schepenen voor dierenwelzijn.

I. Omgevingsanalyse

1. Beleid

Het beleid inzake Dierenwelzijn wordt traditioneel onderverdeeld in vier sectoren: de gezelschapsdieren, de landbouwhuisdieren, de exotische dieren en de proefdieren. Elk van deze sectoren heeft eigen specifieke kenmerken zodat, naast een algemeen kader, ook een specifieke aanpak voor elke sector nodig is. In elk van deze sectoren is er ruimte om een vooruitstrevend beleid te ontwikkelen.

1.1. Gezelschapsdieren

1.1.1. Fokkerij en handel

Jaarlijks worden in België ongeveer 155.000 honden verhandeld, waarvan bijna 100.000 in Vlaanderen. 42 % van de honden komt uit het circuit van de erkende kwekers, 58% is afkomstig van particulieren. Gelijkaardige cijfers over katten zijn jammer genoeg nog niet beschikbaar.

Het gaat om heel wat dieren, die in de meeste gevallen terecht komen bij de mensen thuis, en het is dus logisch dat er maatschappelijk veel belang gehecht wordt aan de fokkerij en handel in deze dieren. Problemen in deze sector treffen een aanzienlijk deel van de bevolking. De professionele gezelschapsdierensector staat ook nu al onder zware druk om de gezondheid en het welzijn van zowel de aangeboden pups en kittens als ook de ouderdieren te verbeteren.

Volgens cijfers uit 2011 worden in België elk jaar ongeveer 30.000 honden aangevoerd uit andere landen. Het zwaartepunt van deze aanvoer richt zich op Vlaanderen. Er zijn heel wat vragen over het welzijn van deze buitenlandse pups. Daarenboven blijven er terugkerend heel wat klachten over ongezonde, tot doodzieke pups.

1.1.2. Registratie van Honden

Sinds 1 september 1998 is de registratie van pups verplicht. Dankzij deze verplichting konden veel verloren gelopen honden terugkeren naar hun eigenaar. In 2000 ging het nog om 45% van de verloren gelopen honden. In 2012 was dit percentage gestegen naar 79%.

Jaarlijks worden in Vlaanderen bijna 100.000 nieuwe honden geregistreerd in de centrale databank. Deze databank bevat dan ook heel wat nuttige informatie die een betere analyse en controle van de hondenhandel mogelijk maakt. Er moet dan ook over gewaakt worden dat de continuïteit en de performantie van de databank bewaard blijven.

1.1.3. Asiëdieren

Vlaanderen telt momenteel 123 erkende dierenasielen. Zij vingen in 2013 maar liefst 18.328 katten, 10.628 honden en 4.651 dieren van andere soorten op. Asielen bieden een nieuwe kans aan dieren die verloren zijn gelopen, door hun eigenaar werden afgestaan of in beslag werden genomen. Ze vervullen dan ook een belangrijke maatschappelijke functie. Een degelijke ondersteuning van asielen ontbreekt echter.

1.1.4. *Katten*

In 2013 vingen de erkende dierenasielen in Vlaanderen 18.328 katten op. Hierbij valt op dat het in 36 % van de gevallen gaat om dieren die jonger zijn dan zes maanden, terwijl het bij honden slechts in 6 % van de gevallen gaat om dergelijke jonge dieren.

Niet minder dan 13.190, of 72 %, van de katten die in een asiel terechtkwamen, staan geboekt als zwerfdieren. 40,6 % van deze zwerfkatten was jonger dan zes maand. Uit deze cijfers blijkt dat er een belangrijk probleem bestaat van overpopulatie en ongecontroleerde voortplanting van katten.

1.2. *Landbouwhuisdieren*

De landbouwsector wordt grotendeels gereguleerd op Europees niveau. Dit betekent echter zeker niet dat Vlaanderen geen dierenwelzijnsbeleid kan ontwikkelen in deze sector.

1.2.1. *Onverdoofd slachten*

De bescherming van het welzijn van dieren bij het doden, met inbegrip van slachten, is Europees geregeld. De basisregel hierbij is dat dieren vóór het slachten bedwelmd moeten worden volgens een van de toegestane methodes. Hierop is echter een uitzondering voorzien voor slachtingen in het kader van een religieuze ritus, op voorwaarde dat deze slachtingen plaatsvinden in een slachthuis.

Tot op heden werd toegestaan dat in het kader van het islamitisch offerfeest onverdoofde slachtingen werden uitgevoerd buiten de slachthuizen, met name in tijdelijke slachtplaatsen. Deze regeling is echter niet in lijn met de Europese reglementering.

1.2.2. *Castratie van biggen*

Het is in Vlaanderen gebruikelijk dat biggen op enkele dagen ouderdom systematisch chirurgisch gecastreerd worden. De castratie wil ongewenst seksueel gedrag tegengaan en het probleem van de berengeur oplossen. De berengeur komt vrij bij het verhitten van vlees van geslachtsrijpe mannelijke varkens en is voor de consument onaanvaardbaar. De castratie gebeurt echter zonder verdoving, wat ook voor zeer jonge dieren pijnlijk is en een ernstig dierenwelzijnsprobleem vormt.

1.2.3. *Blokstaarten*

De staart van trekpaarden werd lang systematisch geamputeerd. Deze praktijk wordt "blokstaarten" genoemd. De ingreep werd oorspronkelijk ingevoerd om te vermijden dat het paard het leidsel van een tuig met de staart zou vastklemmen en zo onmogelijk te mennen zou zijn met een enkele teugel. Sinds de intrede van de tractor wordt slechts een beperkt aantal trekpaarden gemend op de traditionele manier.

Het blokstaarten van paarden is sinds 2001 verboden in België. Paarden die na de invoering van het verbod toch nog geblokstaart werden, mogen niet deelnemen aan tentoonstellingen of wedstrijden en mogen ook niet verhandeld worden, tenzij de ingreep werd uitgevoerd om diergeneeskundige redenen. In de praktijk blijkt dat een aantal dierenartsen paardenkwekers helpt om het verbod te omzeilen door het afleveren van valse medische attesten.

1.2.4. *Pelsdieren*

De Vlaamse pelsdierhouderij bestaat uit 17 erkende bedrijven. Hier worden enkel nertsen gehouden. Vossen en chinchilla's worden in Vlaanderen niet gehouden voor pelsproductie.

Pelsdieren worden louter gekweekt voor de pelsproductie. Een groot deel van het publiek maakt bezwaar tegen deze industriële kweek en de sector staat onder grote maatschappelijke druk.

1.3. Exotische dieren

1.3.1. *Comité van experts*

De Dierenwelzijnswet schrijft de oprichting van een comité van experts voor. Dit comité moet de bevoegde minister adviseren bij het opstellen van erkenningsvoorwaarden voor dierentuinen en bij het beoordelen van particuliere erkenningsaanvragen voor het houden van diersoorten die niet zijn opgenomen in de lijst van toegestane soorten. Het onderbreken van de continuïteit van de werking van dit comité zou dan ook de continuïteit van het beleid in gevaar brengen.

1.3.2. *Dierentuinen*

Vlaanderen telt 16 erkende dierentuinen. In de dierentuinenwereld is de laatste jaren een sterke evolutie zichtbaar richting een meer natuurgetrouwe en diergerichte houderij. Er is ook een tendens om het belevingsgehalte voor de bezoekers te verhogen, vaak onder de vorm van dicht contact tussen bezoekers en dieren. De dierentuinenreglementering bestaat echter reeds sinds 1998 en werd sindsdien niet gewijzigd.

1.3.3. *Roofvogels*

Het houden van roofvogels werd de laatste jaren alleen maar populairder. Deze bijzondere dieren stellen echter bijzondere eisen, waardoor het risico op welzijnsproblemen door een gebrek aan kennis van de houder of handelaar reëel is. Deze situatie brengt ook reële risico's mee voor het welzijn van de betrokken dieren.

1.3.4. *Positieve lijst reptielen*

Sommige diersoorten, zoals katten en honden, worden reeds eeuwenlang door de mens gehouden en zijn ondertussen volledig aangepast. Niet iedereen is echter tevreden met een kat of hond. Mensen gaan meer en meer op zoek naar het ongewone, iets dat niemand anders heeft. Hierbij wordt echter vaak uit het oog verloren dat niet elk dier even gemakkelijk te houden is in gevangenschap en dus geschikt is als huisdier. Heel wat diersoorten stellen heel specifieke eisen op het vlak van afmetingen en inrichting van het verblijf, temperatuur, luchtvochtigheid of groepsamenstelling. Dit geldt zeker ook voor reptielen die de laatste jaren sterk aan populariteit wonnen.

1.4. Proefdieren

De proefdiersector is grotendeels gereguleerd op Europees niveau. De Europese reglementering vraagt elke lidstaat onder andere om een nationaal comité op te richten gericht op de bescherming van dieren die gebruikt worden voor wetenschappelijke doeleinden.

Er is ook nood aan een adviesorgaan met voldoende expertise om de erkenningsaanvragen van laboratoria en de aanvragen voor het bekomen van een mogelijke afwijking te beoordelen.

1.5. Ondersteuning van het beleid

1.5.1. *Raad voor Dierenwelzijn*

De Raad voor Dierenwelzijn is een adviesorgaan waarin alle belangengroepen (professionelen, consumenten, dierenartsen en dierenbeschermers) vertegenwoordigd zijn. De Raad is dan ook een afspiegeling van de verschillende visies binnen onze maatschappij. Hierdoor heeft de Raad niet alleen een zeer grote waarde als adviesorgaan, maar is hij ook maatschappelijk zeer belangrijk.

1.5.2. *Dierenwelzijnsfonds*

Een actief dierenwelzijnsbeleid brengt de nodige uitgaven met zich mee. De huidige budgettaire toestand dwingt echter tot spaarzaamheid.. Dit kan de financiering van het beleid in het gedrang brengen.

2. Controle

Het sluitstuk van een effectief dierenwelzijnsbeleid is een efficiënt controlesysteem. Hierbij moeten niet alleen klachten de nodige aandacht krijgen, maar moet ook voldoende gefocust worden op routinecontroles en dit in alle sectoren. De evolutie van een reactief naar een proactief controlebeleid vormt dan ook een grote uitdaging.

3. Sensibilisering

Communicatie, sensibilisering en educatie vormen een belangrijk onderdeel van elk beleid dat mikt op een algemene verbetering van het dierenwelzijn. Nog al te vaak zijn kopers van dieren zich onvoldoende bewust van de verantwoordelijkheden die de aankoop van een dier met zich meebrengt. Deze onwetendheid leidt niet zelden tot problemen.

II. Strategische en operationele doelstellingen

Het regeerakkoord van de Vlaamse Regering omschrijft de ambities op het vlak van Dierenwelzijn als volgt:

"Gelet op het belang dat de Vlaamse Regering aan de overgehevelde federale bevoegdheid van het dierenwelzijn wil toekennen, wordt dit een afzonderlijke bevoegdheid. Het dierenwelzijnsbeleid en de –inspectie worden ingekanteld in het beleidsdomein Leefmilieu, Natuur en Energie.

Er wordt een coherent beleid in de materie uitgewerkt, op basis waarvan in de eerste plaats een goed georganiseerd en gericht controlesysteem tot stand wordt gebracht, zodat inbreuken op de dierenwelzijnsregelgeving niet langer ongestraft blijven. De wetenschappelijke ondersteuning van dit beleidsdomein wordt gewaarborgd door de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn, die als onafhankelijk orgaan optreedt en een evenwichtige vertegenwoordiging van alle belangen in de sector kent.

We voeren een responsabiliseringscampagne rond het houden van huisdieren (inclusief exotische dieren).

Er wordt een kattenplan uitgewerkt, met als doelstelling de problematiek van zwervkatten op te lossen. De chirurgische castratie van biggen wordt verboden vanaf 2018, in navolging van de Europese verklaring voor alternatieven voor chirurgische castratie van varkens. We evalueren het regelgevend kader voor de invoer van gezelschapsdieren en overkweking van gezelschapsdieren.

Vlaanderen ambieert een voortrekkersrol op het gebied van Dierenwelzijn. Ik wil een zichtbaar, actief en coherent beleid voeren.

1. Ontwikkelen van een coherent en vooruitstrevend beleid voor alle categorieën van dieren

1.1. Gezelschapsdieren

In de gezelschapsdierensector gaat het om heel wat dieren, die in de meeste gevallen terecht komen bij de mensen thuis. Het is dus logisch dat er maatschappelijk veel belang gehecht wordt aan de fokkerij en handel in deze dieren. Problemen in deze sector treffen een aanzienlijk deel van de bevolking. De professionele gezelschapsdierensector staat ook nu al onder zware druk om de gezondheid en het welzijn van zowel de aangeboden pups en kittens als ook de oudere dieren te verbeteren.

1.1.1. Zorgen voor een betere omkadering en controle van de fokkerij en handel in gezelschapsdieren

Ik wil een krachtadig antwoord bieden op de problemen bij handel en kweek van gezelschapsdieren, zowel voor dieren geboren in België als voor dieren afkomstig uit het buitenland.

Jaarlijks worden heel wat pups aangevoerd vanuit het buitenland. Er zijn heel wat vragen over het welzijn van deze buitenlandse pups. Daarenboven blijven er terugkerend heel wat klachten over ongezonde, tot doodzieke pups.

Onze wetgeving inzake binnenlandse kweek is streng in vergelijking met andere Europese Lidstaten. In het buitenland gekweekte pups zijn meestal ook goedkoper. Daarnaast willen heel wat consumenten een zo jong mogelijke pup. De combinatie van deze gegevens kan leiden tot een verhoogde aanvoer van (erg) jonge dieren uit het buitenland. Net om jong genoeg in onze handels te kunnen aanbieden, worden heel wat honden op al te jonge leeftijd weggehaald bij hun moeder. In combinatie met een lange reisweg resulteert dit nogal eens in ziektes en een gebrek aan socialisatie.

Dit probleem kan vakkundig aangepakt worden met de nieuwe Europese reglementering rond hondsdoelheid, die op 29 december 2014 in werking treedt. Daardoor wordt het mogelijk dat honden en katten pas vanaf de leeftijd van 15 weken hun geboorteland kunnen verlaten, na inenting en een wachtperiode. De federale regering kan op deze regel afwijkingen toestaan. Ik dring er bij de federale bevoegde minister op aan dat België dat zeker niet zou doen.

Op binnenlands niveau verleng ik bij erkende kwekers de quarantaineperiode voor pups en kittens afkomstig van andere binnenlandse of buitenlandse kwekers van 5 naar 10 dagen. Vandaag blijkt de observatieperiode immers te kort. Op 10 dagen tijd kan veel beter worden geobserveerd of de hond of kat gezondheids- of socialisatieproblemen vertoont.

Ik zet een duidelijk herkenbaar meldpunt op poten zodat elke burger een direct aanspreekpunt heeft. Klachten over de gezondheid of het gedrag van een gekochte pup of katten kunnen gemeld worden via www.vlaanderen.be/dierenwelzijn of dierenwelzijn@vlaanderen.be. Klachten moeten behandeld worden door een onpartijdige controleur. Daarom spreek ik met de dierenartsenorganisaties af dat enkel een praktijkdierenarts die niet verbonden is met de kwekerij of met de klager aangeduid kan worden om bij een gegronde klacht de herkomst van het probleem te achterhalen, een verslag op te stellen en een voorstel van actieplan naar voor te schuiven.

Ik richt specifiek voor dierenartsen een meldpunt op, zodat ook zij dierenwelzijnsproblemen bij honden en katten snel kunnen melden, desnoods anoniem. De informatie kan helpen om de kwaliteitsverschillen tussen binnen- en buitenlandse dieren of tussen verschillende kwekerijen in kaart te brengen en te beoordelen.

Ik schaf het systeem van voorlopige erkenningen zonder voorafgaande controle af. Vandaag worden immers nog steeds erkenningen verleend op basis van een zuiver papieren dossier. In de toekomst mag dat nog enkel in geval de inspectiedienst zich ter plaatse heeft kunnen vergewissen van de werkelijke toestand.

Ik onderzoek de eventuele verplichting van groephuisvesting en buitenbeloop, zodat de levensomstandigheden van de gekweekte structureel verbeterd worden.

Ik stem de minimale verkoopsleeftijd van pups en kittens af op de minimale transportleeftijd. Zo zorg ik ervoor dat pups en kittens pas vanaf acht weken

verhandeld kunnen worden in plaats van vanaf zeven weken en ze niet al te vroeg uit de nest worden gehaald.

Ook op het vlak van het garantiecertificaat blijven heel wat klachten bestaan. Ik herzie het garantiecertificaat bij de verkoop van een hond of kat en garandeer een betere bescherming van de kopers en dus de dieren.

Momenteel loopt er een publiek gefinancierd onderzoeksproject dat de verschillen op het vlak van dierenwelzijn, socialisatie en/of gezondheid tussen Belgische en buitenlandse pups in kaart wil brengen. Dit project kan zeer waardevolle informatie opleveren. Ik waak over de correcte inzet van de middelen die hiervoor overgedragen worden, zodat deze studie volledig kan uitgevoerd worden. Ik vraag een regelmatige tussentijdse rapportering.

Gelet op de klachten hebben bonafide kweker-handelaars alle belang bij grondige en systematische controles. De reputatie van vele goedmenende kwekers en handelaars, groot en klein, staat samen met het welzijn van vele dieren op het spel. Onmiddellijk na de overdracht van de bevoegdheid Dierenwelzijn ben ik alvast met een grondige en systematische controleactie gestart. De inspecteurs doen goed werk. Een verslag van de resultaten van deze actie wordt verwacht in januari 2015. Op basis van deze controleresultaten en de tussentijdse rapporteringen van het onderzoeksproject bekijk ik of bijkomende maatregelen nodig zijn.

1.1.2. Garanderen van de continuïteit en de performantie van het registratiesysteem voor honden

De databank voor honden bestaat sinds 1998 en heeft zijn nut al duidelijk bewezen. Gelet op de grote toegevoegde waarde van deze databank, zowel voor de eigenaars van de honden als voor de controlediensten, zijn het voortbestaan en de goede werking ervan zeer belangrijk. Momenteel is het beheer van de databank uitbesteed aan een dienstverlenend bedrijf. Deze overeenkomst loopt tot 15 december 2016. Nog voor deze datum wijs ik het beheer van deze databank opnieuw toe via de procedure voor overheidsopdrachten. Zo garandeer ik de continuïteit. Momenteel wordt het beheer van de databank gefinancierd door de inning van retributies. Het gaat dan ook om een zelfbedruipend systeem. Deze manier van financieren blijft behouden.

In 2004 riep het Europees niveau in het kader van de diergezondheidsreglementering een Europees paspoort voor gezelschapsdieren in het leven. Dit paspoort werd binnen België gekoppeld aan de registratie van honden. Hierdoor zijn belangrijke bijkomende gegevens beschikbaar gekomen over de herkomst van de in België verhandelde honden, wat de controle verder versterkt en toelaat een meer onderbouwd beleid te voeren. Recent werd het model van Europees paspoort echter gewijzigd, wat ook een invloed heeft op de inpassing van dit paspoort in het registratiesysteem. Ik pas de reglementering dan ook aan, zodat het paspoort een nuttig instrument blijft.

1.1.3. Voorzien van een betere ondersteuning en omkadering van asielen

Dierenasielen worden vaak opgericht en uitgebaat door mensen met het hart op de juiste plaats. Vaak beschikken zij slechts over beperkte financiële middelen. Onder andere hierdoor steunen zij voor hun werking vaak grotendeels op vrijwilligers. Dit heeft tot gevolg dat niet alle asielen medewerkers hebben die over alle nodige kennis beschikken. Het gebrek aan deskundige kennis houdt een risico in voor het welzijn van de betrokken dieren, temeer daar het vaak gaat om oude en verwaarloosde dieren, die specifieke aandacht en zorg vragen. Ik zet daarom in op een gespecialiseerde opleiding op maat van (vrijwillige) asielmedewerkers.

Momenteel bestaan er geen specifieke erkenningsvoorwaarden voor paardenasielen. Er zijn echter regelmatig klachten over malafide personen die een handel in paarden organiseren onder het mom van een opvangcentrum. Zij bieden opvang voor paarden en pony's en garanderen daarbij dat de dieren hun oude dag kunnen doorbrengen met alle nodige verzorging. In werkelijkheid worden deze paarden enige tijd later te koop aangeboden via internet. Ik wil komaf maken met deze wantoestanden en zullen daarom specifieke erkenningsvoorwaarden vastleggen voor paardenasielen. Hierbij wordt naar analogie met de honden- en kattenasielen de georganiseerde en systematische opvang van paarden geïnviseerd.

1.1.4. Het probleem van de overpopulatie van katten aanpakken

De Raad voor Dierenwelzijn bracht een advies uit dat door de toenmalige federale regering, nog voor de bevoegdheidsoverdracht naar Vlaanderen, gedeeltelijk werd omgezet in reglementering. Doordat enkele belangrijke punten van het advies van de Raad niet werden omgezet, bevat deze reglementering echter enkele belangrijke gebreken waardoor het huidige beleid tekort schiet.

Sinds 1 maart 2013 moeten asielen alle katten laten steriliseren voor adoptie. Sinds 1 september 2014 kunnen particulieren een kat alleen weggeven of verkopen als ze gesteriliseerd is, tenzij de koper een erkende kweker is. De mogelijkheid om ongestertiliseerde katten op te nemen in een asiel is echter nog niet voorzien. Het perverse effect is dat een asiel puur formeel gezien in de fout gaat wanneer het een ongestertiliseerd dier wil opvangen om het een tweede kans te geven en te voorkomen dat het gedumpt wordt. Ik werk deze rechtsonzekerheid voor de asielen weg.

De reglementering voorziet dat katten voor verhandeling geïdentificeerd en geregistreerd moeten worden. De federale regering had de registratie van katten echter nog niet concreet uitgewerkt. Dit hiaat in de regelgeving maakt de identificatie finaal waardeloos en misleidend voor de kopers, die immers verkeerdelijk de indruk krijgen dat sterilisatie gelijk staat aan registratie en dat zij hun kat zullen terugvinden als ze verloren loopt. Ik richt een centrale databank voor de registratie van katten op, naar analogie met de hondendatabank. Naar analogie met de databank voor honden zorg ik ervoor dat de databank voor katten volledig zelfbedruipend is door middel van een financiering op basis van de inning van een retributie.

1.2. Landbouwhuisdieren

De landbouwsector wordt grotendeels gereguleerd op Europees niveau, maar toch is er nog heel wat beleidsruimte voor een Vlaams dierenwelzijnsbeleid gericht op landbouwhuisdieren, na overleg met de sector.

1.2.1. *Streven naar een voortrekkersrol binnen Europa*

Gezien het belang van het Europese niveau, streef ik ook binnen Europa naar een sterke positieve evolutie op het vlak van dierenwelzijn. Ik overleg daarom met de andere Gewesten en probeer België te linken met een groep van Europese landen die traditioneel sterk dierenwelzijnsgericht zijn. Zo kunnen we sterker wegen op het Europese beleid.

1.2.2. *Verbieden van het onverdoofd slachten buiten een slachthuis*

Vanaf 2015 wordt bewaakt dat het onverdoofd ritueel slachten gebeurt binnen de mogelijkheden zoals beschreven in de Europese regelgeving. Hiervoor overleg ik met de Islamitische gemeenschap en andere betrokken actoren, waaronder de, minstens representatieve, betrokken lokale besturen en het FAVV. In de aanpak wordt het rechtsbeginsel van de vrijheid van erediensdiensten gerespecteerd en worden thuisslachtingen zowel preventief als reactief bestreden.

1.2.3. *Verbieden van de chirurgische castratie van varkens vanaf 2018*

Op dit moment worden biggen in Vlaanderen nog steeds systematisch gecastreerd. Dankzij verschillende ontwikkelingen in de wetenschap zijn er vandaag echter alternatieven beschikbaar om berengeur tegen te gaan, zonder dat het nodig is om biggen te castreren zonder verdoving.

In 2010 werd op Europees niveau een principiële verklaring afgesloten om het chirurgisch castreren van biggen vanaf 2018 stop te zetten. Deze verklaring werd ondertekend door vertegenwoordigers van de varkenssector, de retailsector, dierenartsen en dierenbeschermingsorganisaties. Ik zorg ervoor dat deze principiële verklaring nageleefd wordt en beëindigt het chirurgisch castreren van biggen vanaf 2018. In aanloop naar dit verbod zal in overleg met betrokken actoren gestreefd worden naar het wegwerken van eventuele knelpunten.

1.2.4. *Een einde maken aan het onterecht afleveren van medische attesten voor het blokstaarten van paarden*

Hoewel het blokstaarten van paarden sinds 2001 verboden is, wordt deze ingreep nog steeds toegepast. Volgens sommigen voorkomt het blokstaarten allerlei gezondheidsproblemen. Uit advies van de Raad voor Dierenwelzijn blijkt dit onjuist. In de bosbouw worden trouwens niet-geblokstaarte Ardense trekpaarden ingezet zonder enig probleem. Vandaag is het blokstaarten vooral een esthetische ingreep die zeer pijnlijk is, en het paard bovendien een belangrijk communicatiemiddel en afweermiddel tegen vliegen ontnemt, met de nodige frustratie tot gevolg.

Hoewel staartamputaties om medische redenen in werkelijkheid uiterst zeldzaam zijn, worden nog opvallend veel trekpaarden geblokstaart waardoor getwijfeld wordt aan de attesten die sommige dierenartsen afleveren.

Om elke discussie en verdachtmaking uit de wereld te helpen, zorg ik ervoor dat blokstaarten in de toekomst vooraf gemeld moet worden aan de Dienst Dierenwelzijn door middel van een gedocumenteerd dossier. Later zal geëvalueerd worden of deze maatregel volstaat als oplossing voor het probleem.

1.2.5. Aanpakken van de welzijnsproblemen in de pelsdierhouderij

De pelsdierhouderij waarbij dieren uitsluitend worden gehouden en gedood voor een luxeproduct, hun pels, ligt maatschappelijk zwaar onder vuur omwille van de dierenwelzijnsimplicaties. Omwille van de negatieve gevolgen voor het dierenwelzijn van dit type houderij wordt een uitdovingsbeleid gevoerd waarbij uitbreiding van bestaande bedrijven en oprichting van nieuwe pelsdierhouderijen niet langer wordt toegestaan.

Wat het dierenwelzijn in de bestaande pelsdierhouderijen betreft, baseer ik me op de aanbeveling van de Raad van Europa, waarin voorschriften over huisvesting en verrijking opgenomen zijn.

1.3. Exotische dieren

1.3.1. Garanderen van de continuïteit in de verplichte adviesverlening bij het vastleggen van erkenningsvoorwaarden en het beoordelen van erkenningsaanvragen

De Dierenwelzijnswet verplicht de oprichting van een Comité van experts dat een aantal duidelijk omschreven taken krijgt toegewezen. Het comité moet bestaan uit deskundigen en is dus geen representatieorgaan waarin belangenverenigingen vertegenwoordigd zijn. Ik zorg ervoor dat alle leden van het comité beschikken over de vereiste expertise. Omdat het ook gaat over exotische dieren is het plausibel dat ook mensen uit de dierentuinenwereld deel zullen uitmaken van dit comité. Ik stel een degelijk intern reglement op, zodat belangenvermenging uitgesloten wordt.

1.3.2. Afstemmen van het dierentuinenbeleid op de huidige realiteit en kennis

De verschuivingen in het beheermodel van dierentuinen enerzijds naar een meer natuurgetrouwe en diergerichte houderij en anderzijds naar een verhoging van het belevingsgehalte voor de bezoekers, vraagt om een evolutie van de erkenningsvoorwaarden. We willen ook in nieuwe situaties en nieuwe modellen het dierenwelzijn garanderen. Ik zal het koninklijk besluit dat de erkenningsvoorwaarden vastlegt – en al van 1998 dateert – aanpassen met het oog op de nieuwe realiteit.

Naast de algemene erkenningsvoorwaarden bestaan er drie ministeriële besluiten die specifieke minimumvoorwaarden vastleggen voor het houden van respectievelijk zoogdieren, vogels en reptielen in dierentuinen. In deze besluiten

zijn per diersoort onder andere de minimale afmetingen, de temperatuurvereisten en de vereisten voor omgevingsverrijking vastgelegd.

Het besluit dat de minimumvoorwaarden voor zoogdieren vastlegt, dateert van 1999. Sindsdien zijn er heel wat nieuwe wetenschappelijke inzichten ontwikkeld in verband met het houden van dergelijke dieren in gevangenschap. Bovendien zijn de maatschappelijke verwachtingen over de manier waarop dieren worden gehouden in een dierentuin sterk geëvolueerd. Ik ga daarom een aanpassing doen naar nieuwe minimumvoorwaarden voor het houden van zoogdieren in dierentuinen.

1.3.3. Zorgen voor een duidelijk kader voor het houden van roofvogels in gevangenschap

De Raad voor Dierenwelzijn heeft de problematiek van het houden van roofvogels uitgebreid onderzocht. Reeds in 2009 werd een degelijk en gedetailleerd advies uitgebracht dat werd goedgekeurd door roofvogelhouders en door dierenbeschermingsverenigingen. De Raad adviseert om minimumnormen en -voorwaarden op te stellen voor het houden en gebruiken van roofvogels, en dit zowel voor particulieren als voor kwekers, handelaars en valkeniers. Ik volg dit advies op en maak werk van duidelijke normen.

1.3.4. Het houden van reptielen beperken

De Dierenwelzijnswet voorziet de mogelijkheid om 'positieve lijsten' op te stellen: lijsten van dieren die door iedereen gehouden mogen worden. Dieren die niet op de positieve lijst staan, mogen niet vrij verhandeld worden en worden geweerd uit dierenhandelszaken. Zo worden impulsaankopen voorkomen. Iemand die toch nog een soort wil houden die niet op de positieve lijst staat, kan hiervoor een erkenning aanvragen.

Vandaag bestaat er alleen een positieve lijst voor zoogdieren. De laatste jaren won ook het houden van reptielen echter sterk aan populariteit. Deze groep van dieren stelt vaak hoge eisen aan zijn omgeving, waardoor zij niet zomaar door iedereen gehouden kunnen worden. Dit leidt tot heel wat welzijnsproblemen. Ik onderzoek daarom de mogelijkheid om een positieve lijst voor reptielen in te voeren.

1.4. Garanderen van een strikt kader voor het gebruik van proefdieren

De Europese reglementering verplicht de oprichting van een nationaal comité. Dit comité moet de bevoegde instanties en de instanties voor dierenwelzijn adviseren aangaande de aanschaf, de fok, de huisvesting, de verzorging en het gebruik van proefdieren. De nationale comités van de verschillende lidstaten moeten onderling informatie uitwisselen, zodat de beste praktijken verspreid worden. Ik realiseer dit nationaal comité in overleg met de andere Gewesten.

Daarnaast is er ook nood aan een adviesorgaan voor de beoordeling van erkenningsaanvragen van laboratoria die proefdieren willen gebruiken en van aanvragen om een uitzondering te krijgen. Ik onderzoek of we ook in Vlaanderen zo een adviesorgaan kunnen oprichten.

1.5. Ondersteuning van het beleid

1.5.1. *Zorgen voor een degelijk adviesorgaan, gedragen door alle betrokken belangengroepen en op maat van de dierenwelzijnsproblematiek, door de oprichting van een Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn*

Ik maak een prioriteit van de oprichting van een Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn. Gelet op het belang van de Raad en de mate waarin hij de maatschappij weerspiegelt, zullen de adviezen, uit verleden en in de toekomst, altijd in acht worden genomen.

De Raad voor Dierenwelzijn zal bestuurd worden door een Raad van Bestuur bestaande uit onafhankelijke wetenschappelijke deskundigen op het gebied van dierenwelzijn. De Raad zelf zal bestaan uit verenigingen die alle belangengroepen (professionelen, consumenten, dierenartsen en dierenbeschermers) vertegenwoordigen. Ik waak over een evenwichtige samenstelling. De bevoegde minister kan de Raad om een advies vragen, maar de Raad krijgt ook de mogelijkheid om op eigen initiatief advies uit te brengen over elk onderwerp dat verband houdt met dierenwelzijn. Een duidelijk huishoudelijk reglement moet de werkzaamheden in goede banen leiden.

Er wordt vooraf telkens een wetenschappelijk dossier opgesteld, zodat alle adviezen wetenschappelijk gefundeerd zijn en een stevige basis vormen voor verder beleidsontwikkelingen.

1.5.2. *Oprichting van een Dierenwelzijnsfonds*

De uitbouw van een krachtdadig beleid vergt de nodige middelen. De huidige budgettaire toestand dwingt echter tot spaarzaamheid. Om extra middelen te werven, doe ik een beroep op de huisdierhouders, die belang hechten aan dierenwelzijn en bereid zijn om een beperkte bijdrage te leveren aan het beleid. Ik richt dan ook een Dierenwelzijnsfonds op dat volledig aangewend zal worden voor de financiering van het dierenwelzijnsbeleid.

De inkomsten van dit Fonds komen uit:

- de retributies voor het aanvragen van een erkenning als hondenkweker, kattenkweker, handelszaak voor dieren, dierenpension of dierentuin;
- de retributie voor het aanvragen van een erkenning voor het houden van een diersoort die niet voorkomt op de positieve lijst;
- de administratieve boetes;
- de bijdrage voor de registratie van een hond.

Het gaat hierbij uitsluitend om retributies en een bijdrage die reeds voorzien zijn. Er worden bijgevolg geen nieuwe lasten voor de burger gecreëerd.

Het Dierenwelzijnsfonds zal gebruikt worden voor uitgaven in verband met de dierenwelzijnsreglementering, zoals het uitvoeren of ondersteunen van controles, sensibiliseringsacties, opvang van in beslag genomen dieren en onderzoek.

2. Door optimalisatie en efficiëntie evolueren naar een goed georganiseerd en gericht controleorgaan

Het sluitstuk van een effectief dierenwelzijnsbeleid is een efficiënt controlesysteem. Ik zie daarom toe op een doordacht controlebeleid dat de efficiëntie van de controles verhoogt.

De behandeling van klachten moet steeds de nodige aandacht krijgen. Maar los van concrete klachten maak ik werk van een regelmatige opvolging van alle erkende inrichtingen (kwekerijen, asielen, pensions, dierenwinkels, dierentuinen, laboratoria). Ik reageer niet alleen op klachten, ik handel ook proactief.

Het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen (FAVV) voert onder meer controles uit in de bedrijven binnen de landbouwsector. Het FAVV kan dan ook een belangrijke bijdrage leveren aan de verhoging van het welzijn van landbouwhuisdieren. Ik sluit daarom een samenwerkingsovereenkomst met het FAVV.

Alle controles gebeuren onaangekondigd. Ik verhoog ook de efficiëntie van het controle- en opvolgingssysteem. Ik stuur bij zodat bij overtredingen sterker en uniformer opgetreden wordt, zowel voor wat betreft het opleggen van maatregelen als voor de inbeslagname van dieren en de intrekking van erkenningen. Ik streef naar een optimale samenwerking met de politie en de lokale besturen.

Met het oog op een correct controlebeleid zullen de inspecteur-dierenartsen en controleurs de mogelijkheid krijgen om bij herhaalde gegronde klachten of overtredingen het aantal dieren dat gehouden of gekweekt mag worden te beperken, een verbod op te leggen om niet zelf gekweekte dieren te verhandelen of de quarantaineperiode te verlengen.

Na verloop van tijd zal geëvalueerd worden of de genomen maatregelen hebben geleid tot een effectieve verbetering van de situatie op het terrein en of bijkomende maatregelen noodzakelijk zijn.

3. Ontwikkelen van een efficiënte sensibiliseringsstrategie met een visie op lange termijn

Een doordachte communicatie, sensibilisering en educatie zijn essentieel voor het slagen van een beleid dat mikt op een algemene verbetering van het dierenwelzijn. Ik ontwikkel een communicatiebeleid dat gericht is op een zo ruim mogelijke bekendmaking van beleidsmaatregelen en controleresultaten. Zo werk ik aan een betere bewustwording bij het grote publiek aangaande dierenwelzijnsproblemen en hun oorzaken in Vlaanderen.

Nog al te vaak zijn kopers van dieren zich onvoldoende bewust van de verantwoordelijkheden die de aankoop van een dier met zich meebrengt. Deze onwetendheid leidt niet zelden tot problemen. Ik wil hier via sensibilisering verandering in te brengen.

Ik wil de zichtbaarheid van het beleidsveld Dierenwelzijn vergroten en ik organiseer daarom een jaarlijkse studiedag. Er wordt telkens een actueel en maatschappelijk belangrijk thema behandeld.

Steeds meer schepenen hebben de bevoegdheid voor Dierenwelzijn expliciet in hun titulatuur staan. Ik merk echter dat het voor deze lokale gezagsdragers vaak onduidelijk is hoever hun bevoegdheid reikt en over welke beleidsinstrumenten zij beschikken. Dat betekent dat het potentieel van deze schepenen op dit moment onderbenut is. Ik organiseer daarom een jaarlijkse bijeenkomst voor alle schepenen van dierenwelzijn. Zo streef ik naar een goede doorstroming en uniformisering van de beleidslijnen.

Ben WEYTS,

Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken,
Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn

Budgettaire context

SD/OD	Omschrijving	Begrotingsartikel
1. Ontwikkelen van een coherent en vooruitstrevend beleid voor alle categorieën van dieren		
1.1. Gezelschapsdieren		
OD 1:	1.1.1. Zorgen voor een betere omkadering en controle van de fokkerij en handel in gezelschapsdieren	LB0/1LA-X-2-ZZ/LO LB0/1LA-X-2-ZZ/WT LB0/1LF-F-2-AA/WT LB0/1LF-F-4-AA/WT
OD 2:	1.1.2. Garanderen van de continuïteit en de performantie van het registratiesysteem voor honden	LB0/1LA-X-2-ZZ/LO LB0/1LA-X-2-ZZ/WT LB0/1LF-F-2-AA/WT LB0/1LF-F-4-AA/WT
OD 3:	1.1.3. Voorzien van een betere ondersteuning en omkadering van asielen	LB0/1LA-X-2-ZZ/LO LB0/1LA-X-2-ZZ/WT LB0/1LF-F-2-AA/WT LB0/1LF-F-4-AA/WT
OD 4:	1.1.4. Het probleem van de overpopulatie van katten aanpakken	LB0/1LA-X-2-ZZ/LO LB0/1LA-X-2-ZZ/WT LB0/1LF-F-2-AA/WT LB0/1LF-F-4-AA/WT
1.2. Landbouwhuisdieren		
SD 1: OD 5:	1.2.1. Streven naar een voortrekkersrol binnen Europa	LB0/1LA-X-2-ZZ/LO LB0/1LA-X-2-ZZ/WT LB0/1LF-F-2-AA/WT
OD 6:	1.2.2. Verbieden van het onverdoofd slachten buiten een slachthuis	LB0/1LA-X-2-ZZ/LO LB0/1LA-X-2-ZZ/WT LB0/1LF-F-2-AA/WT LB0/1LF-F-4-AA/WT
OD 7:	1.2.3. Verbieden van de chirurgische castratie van varkens vanaf 2018	LB0/1LA-X-2-ZZ/LO LB0/1LA-X-2-ZZ/WT LB0/1LF-F-2-AA/WT LB0/1LF-F-4-AA/WT
OD 8:	1.2.4. Een einde maken aan het onterecht afleveren van medische attesten voor het blokstaarten van paarden	LB0/1LA-X-2-ZZ/LO LB0/1LA-X-2-ZZ/WT LB0/1LF-F-2-AA/WT LB0/1LF-F-4-AA/WT
OD 9:	1.2.5. Aanpakken van de welzijnsproblemen in de pelsdierhouderij	LB0/1LA-X-2-ZZ/LO LB0/1LA-X-2-ZZ/WT LB0/1LF-F-2-AA/WT LB0/1LF-F-4-AA/WT
1.3. Exotische dieren		
OD 10:	1.3.1. Garanderen van de continuïteit in de verplichte adviesverlening bij het vastleggen van erkenningsvoorwaarden en het beoordelen van erkenningsaanvragen	LB0/1LA-X-2-ZZ/LO LB0/1LA-X-2-ZZ/WT LB0/1LF-F-2-AA/WT

	OD 11:	1.3.2. Afstemmen van het dierentuinenbeleid op de huidige realiteit en kennis	LB0/1LA-X-2-ZZ/LO LB0/1LA-X-2-ZZ/WT LB0/1LF-F-2-AA/WT LB0/1LF-F-4-AA/WT
	OD 12:	1.3.3. Zorgen voor een duidelijk kader voor het houden van roofvogels in gevangenschap	LB0/1LA-X-2-ZZ/LO LB0/1LA-X-2-ZZ/WT LB0/1LF-F-2-AA/WT LB0/1LF-F-4-AA/WT
	OD 13:	1.3.4. Het houden van reptielen beperken	LB0/1LA-X-2-ZZ/LO LB0/1LA-X-2-ZZ/WT LB0/1LF-F-2-AA/WT LB0/1LF-F-4-AA/WT
1.4. Proefdieren			
	OD 14:	1.4. Garanderen van een strikt kader voor het gebruik van proefdieren	LB0/1LA-X-2-ZZ/LO LB0/1LA-X-2-ZZ/WT LB0/1LF-F-2-AA/WT LB0/1LF-F-4-AA/WT
1.5. Ondersteuning van het beleid			
	OD 15:	1.5.1. Zorgen voor een degelijk adviesorgaan, gedragen door alle betrokken belangengroepen en op maat van de dierenwelzijnsproblematiek, door de oprichting van een Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn	LB0/1LA-X-2-ZZ/LO LB0/1LA-X-2-ZZ/WT LB0/1LF-F-2-AA/WT LB0/1LF-F-4-AA/WT
	OD 16:	1.5.2. Oprichting van een Dierenwelzijnsfonds	LB0/1LA-X-2-ZZ/LO LB0/1LA-X-2-ZZ/WT LB0/1LF-F-2-AA/WT
2. Door optimalisatie en efficiëntie evolueren naar een goed georganiseerd en gericht controleorgaan			
SD 2:	OD 17:	2. Door optimalisatie en efficiëntie evolueren naar een goed georganiseerd en gericht controleorgaan	LB0/1LA-X-2-ZZ/LO LB0/1LA-X-2-ZZ/WT LB0/1LF-F-2-AA/WT LB0/1LF-F-4-AA/WT
3. Ontwikkelen van een efficiënte sensibiliseringsstrategie met een visie op lange termijn			
SD 3:	OD 18:	3. Ontwikkelen van een efficiënte sensibiliseringsstrategie met een visie op lange termijn	LB0/1LA-X-2-ZZ/LO LB0/1LA-X-2-ZZ/WT LB0/1LF-F-2-AA/WT LB0/1LF-F-4-AA/WT

Bijlage - Uittreksel uit de regelgevingsagenda

- Wijziging van de wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming en het welzijn der dieren
- Wijziging van het koninklijk besluit van 27 april 2007 houdende erkenningsvoorwaarden voor inrichtingen voor dieren en de voorwaarden inzake de verhandeling van dieren
- Wijziging van het koninklijk besluit van 28 mei 2004 betreffende de identificatie en registratie van honden
- Toewijzing van het beheer van de databank voor honden via de procedure voor overheidsopdrachten
- Wijziging van het koninklijk besluit van 3 augustus 2012 betreffende het meerjarenplan voor de sterilisatie van huiskatten
- Regelgeving voor en organisatie van de registratie van katten
- Wijziging van het koninklijk besluit van 11 februari 1988 betreffende sommige door een religieuze ritus voorgeschreven slachtingen
- Wijziging van het koninklijk besluit van 17 mei 2001 betreffende de toegestane ingrepen bij gewervelde dieren, met het oog op het nutsgebruik van de dieren of op de beperking van de voortplanting van de diersoort
- Regelgeving aangaande minimumnormen voor het houden van nertsen
- Regelgeving voor de samenstelling van het Comité van experts inzake exotische dieren
- Wijziging van het koninklijk besluit van 10 augustus 1998 betreffende de erkenning van dierentuinen
- Wijziging van het ministerieel besluit van 3 mei 1999 tot vaststelling van minimumnormen voor het houden van zoogdieren in dierentuinen
- Regelgeving aangaande minimumnormen voor het houden van roofvogels
- Regelgeving aangaande de positieve lijst voor reptielen
- Regelgeving voor de oprichting van het nationaal comité inzake proefdieren
- Regelgeving voor de oprichting van het Vlaams comité van experts inzake proefdieren
- Regelgeving voor de oprichting van de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn
- Oprichting van een Dierenwelzijnsfonds